

EL CAMP DE TARRAGONA

Any I

Setmanari Nacionalista d'Acció Catalana

Núm. 8

ES PUBLICA ELS DIJOUS

TARRAGONA, DIJOUS 23 D'AGOST DE 1923

CONDICIONS: No es tornen els originals.—
Els treballs es publiquen sota la responsabilitat dels
respectius autors.

PREU DE SUBSCRIPCIÓ: 2'50 PTES. TRIMESTRE

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: CARRER D'AUGUST, 11, PRINCIPAL

Les petites objeccions

L'evolució de Catalunya envers la plenitud de la consciència nacionalista, ha arribat ja a aquell estat bellament interessant en què tota oposició s'arrecera en objeccions d'ordre pràctic, deixant gairebé intactes els principis doctrinals de la nostra escola. La idea d'una Catalunya independent troba ja pocs contradictors: més en troba la possibilitat de la seva implantació.

Gairebé tots els catalans conscients que encara es mantenen allunyats de les nostres rengleres, donen raons tan frèvols com el poc nombre dels catalans davant els espanyols, les dificultats econòmiques d'una Catalunya lliure, la manca d'esperit de sacrifici de la nostra gent per conquerir una fortalesa tan difícil i d'altres encara de menor importància. Tots els catalans voldrien la llibertat de la Pàtria: la diferència entre ells és solament que uns la creuen possible i altres impossible o extremadament difícil.

Gran motiu d'encoratjament. Tenim guanyada la trinxera de la intel·ligència que és, a la fi, la posició fonamental per guanyar totes les altres. Podran les passions, podrà la comoditat, o la covardia, o la gasiveria, dominar algun temps el cor, però tard o d'hora la llum de l'enteniment, que senyala amples espais a la victòria de Catalunya, les foragitarà del cor per fer-hi naixer únicament la nobilíssima passió de vèncer que abranda avui tantes ànimes de catalans dignes.

No cal pas escarrassar-se massa a combatre aquestes fantasmes de raons que esperits encogits oposen a la nostra marxa triomfal. L'ur petita força consisteix únicament en la bel·ligerància que hom els dona. Demostrem amb fets que els catalans som prou forts i prou abnegats i prou enginyosos per saber vèncer tots els obstacles econòmics o bèl·lics que cuiden entrebancar el nostre avenç, i aquelles raons cauran esmicolades. Els mateixos que'n tenen l'ànima preocupada veuran amb goig com no era sinó pòls allò que en pòls tan fàcilment s'escarxa.

Conquerim les intel·ligències i el restant vindrà per natural. Una idea que no més conquerirà els interessos o les passions morirà quan aquestes canviaran d'objectiu o quan el trobaran més assolible en altres indrets més ufanosos de delectances.

Si tots els catalans fossin intel·lectualment més convençuts de la necessitat d'independència, les migrades raons utilitàries en contra es girarien a favor. Llavors es veuria que som més dels que ens pensem. que un amant de la Pàtria és dins ella més fort que cent enemics en territori hostil, que l'abnegació i l'heroisme són virtuts latents en tots els pobles, subjectes a eclipsis en temps de benestar, però esclatants i glorioses en temps de lluita, que el que dona viabilitat econòmica a un país és la laboriositat dels seus fills i no la protecció—si mai ha existit—dels seus adversaris, que ací més que enlloc, la voluntat ferma i el poder efectiu van sempre de parella.

Res més que passions s'oposen a la nostra idea, res més que interessos a la nostra ascensió victoriosa. L'ur desfeta depèn de nosaltres mateixos. Que la nostra conducta sigui vibrant com un clarí de victòria, pura com el brill d'una llança aixecada al sol, forta com el vent que xiula majestuosament entre les agulles de la Seu, i les llèmenes infectes de l'egoisme es retiraran avergonyides.

Si al cap d'avall ens tocava la pobresa com a compensació de la llibertat—hipòtesi purament imaginària—sabríem ésser pobres amb dignitat, que qüestió de dignitat i no de diners és, comptat i debatut, el gran plet de Catalunya. Però no creguem que la Providència castigui amb les estretors de la vida els pobles rics d'ideal i d'abnegació. Quan sona l'hora de la gran desena per un poble, s'hi lliura en tots ordres. Tot conquerint la llibertat, ens assajarem a conquerir la riquesa que abans sense llibertat conquerírem. I Catalunya serà literalment rica i plena, rica de tresors materials, plena de dignitat i de llibertat i de tots aquells dons impreables que formen la vida de l'esperit.

Rètols en espanyol

Entre els farmacèutics de les nostres comarques hi ha bons amics nostres, bons patriotes aimants fervents de la nostra terra i de la nostre gloriosa parla. Podríem dir-ne molts de detalls que en llur vida particular com la de corporativa demostren la sana catalanitat dels farmacèutics tarragonins.

Però, amb tot, encara queda quelcom que cal esmenar, que nosaltres en el seu lloc ho esmaneriem tot seguit i ells ho faran perquè són patriotes com nosaltres.

Els diumenges, en les farmàcies de la nostra ciutat s'hi posen uns cartells que diuen les farmàcies que per torn estan obertes aquell dia. Aquests cartells són en espanyol. Perquè no són en català?

Aquesta sola pregunta es prou perquè siguin canviats tot seguit

aquests cartells. Serien inútils els reonaments que fessin per a convèncer a qui està tan convençut com nosaltres: ells saben bé que cal desterrar aquestes males costums i treure per sempre de les nostres coses la marca de l'esclau.

Es clar que això no és prou; que és necessari que tot establiment de farmàcia porti el segell de la catalanitat, emprant el català en tota mena de rètols i d'impressos.

Comprenem que hauran de vèncer més dificultats per a la completa catalanització, però sabem també que tenen el deure de fer-ho, de treballar sense treva per a aconseguir-ho ben aviat.

Canviar els cartells del torn dels diumenges és la cosa més senzilla. Si fos cosa nostra el diumenge vinent ja no hi serien els que ara hi posen.

ASPECTES

El ventall patriòtic

Fa calor i l'atzar ha posat en les nostres mans un ventall pintoresc. Sobre un fons roig es destaca, més roja encara, com una flama, una balladora de flamenc, fent petar els cròtals de forma de cor. Aquest ventall, porta, a més a més, una inscripció en dialecte andalús: «¡Viva—diu—Andalucía, antes que toó i sobre toó!»

Quan un ciutadà de qualsevol país civilitzat, dona un visca a la seva terra, hom entén clarament que, ultra fer una afirmació de patriotisme, el que vol és mostrar la seva voluntat ferma i decidida de fer viure i prevaler davant del món, aquelles qualitats, aquelles característiques, que constitueixen la part més noble del seu poble. Nosaltres, catalans, escriuim un «Visca Catalunya» en el pòrtic d'un institut de treball o de cultura, de qualsevol institució de deixonament espiritual. (Encara que la sola creació d'aqueixos organismes, ens apar, sens dubte, el millor de tots els «visques».)

Però una mà, inconscientment o instintiva, ha escrit un «¡Viva Andalucía!» sota una balladora de flamenc, com si la tal balladora fos la representació exacta i genuïna d'una raça. I així quan hom senti cridar «¡Viva Andalucía!», recordarà, sense voler, el dibuix pintoresc del ventall patriòtic, i, entre una tèrbola afirmació de patriotisme—de quin patriotisme, Senyor!—hi percebrà mesclada la exaltació dels instints genèrics de l'espècie; la exaltació d'una tràgica alegria de burdell; la exaltació del fons de irreflexió i de incultura; del fons bàrbar i pintoresc, que constitueix la mèdula de la meitat de la península.

I el pitjor és que allà on diu «¡Viva Andalucía!» hom hi hauria pogut posar amb la mateixa frivolitat «¡Viva España!» Que avui per avui, és Andalusia ço que dona el to a Espanya; és aqueixa Andalusia del ventall, la que tota Espanya admira. Què és, sinó, el madrilenyisme; què és ço que a Madrid en diuen «lo castizo», sinó una imitació encegada i idòlatra de l'Andalusia dels cròtals?..

Els mateixos ministeris espanyols no semblen formats per torejadors? De la política madrilenya a una cursa de braus o a una comèdia dels Quintero, hi va ben poca diferència.

DOMÈNEC GUANSÉ.

Rims de casa

Vetlles d'Agost de tant suar fumoses, qui us aguantant pot dir-se que és valent; les rues són més llargues i polsoses; cada nitra apar un volcà ardent.

Al passeig, les filades de cadires es curben en amable interrogant; les dametes que hi seuen, si les mires, fan totes una pose interessant.

El flirt es laç i esllanguit a estones, a estones és menys chic de tant cridar; joves deshàbil·le i noies bufones no diuen ni un sol mot en català.

PROSIT.

Aliança amb l'enemic

Ara, el nacionalisme català, parla d'aliances i juga a aliances, talment com si fos una gran senyora, ama i mestressa dels seus destins i de la seva voluntat. Es un joc infantil, ens diuen.

A nosaltres també ens ho sembla això de joc; ara, que tan com infantil, no ens atreviríem pas a jutjar-ho. Què és un joc, ara com ara, això sí; emperò és un joc que té la seva malicieta, i dels jocs que porten dins només que una espurna de malícia cal maliciar-se'n.

Els jocs aquets són com les paraules dels irònics i com les dels que parlen amb una niciesia seriosa.

Parlant en broma, a voltes, és diuen les grans veritats, i guardeu-vos-en del maliciós que posseïx el do de l'ironia fina. En canvi, el pobre home que parla sempre amb la serietat del ruc, és capaç de dir els disbarats més grossos.

Les aliances a que properament es jugarà *infantivolament*, cal veure-les així, com una facècia suau i fina dels nacionalismes peninsulars.

Altra cosa fóra exposar-nos a la serietat del ruc i a la niciesia seriosa.

La claredat d'una rialla a temps, encara que sigui quan donen algun cop de sac, val més que una murrièria i un gest olímpic de dignitat impotent ofesa. Hi han estats, talment com l'espanyol, que si haguessin rigut a temps, amb la claredat d'una rialla expressiva, avui encara conservarien la rialla fresca a la boca però, això de riure, feia ximple, poc seriós i sobre tot de poca importància, i veu's aquí que a hores d'ara, per voler conservar una serietat que era una niciesia, la boca s'obre no en rialla, sinó amb ganyota i escupint sang, i fóra, els estats de la rialla clara, diuen: pobre gent, els hi han xafat els caixals!

Ara, doncs, si, parlarem i jugarem a aliances peninsulars, i dins de sí cada nacionalista que digui: ¡quina bromada! i que rigui i rigui fort i clar, i quan s'entornin a la seva terra els bascs i els gallecs, donem-los-hi comiat amb la rialla a la boca, no a tall de conspirador

malhumorat i preocupat. I ells també, en pendre comiat, que ho facin tot rient, i quan a la seva terra els hi preguntin que porten de Catalunya, que els responguin que porten la rialla clara i el esperit irònic i joganer amb una espurna de malícia.

I ara que tots plegats hi serem a parlar i a jugar a aliances, tot rient també podríem establir-ne una de nova; l'aliança amb l'enemic.

Us en rieu? No hi fa res; rieu, rieu del pacte amb l'enemic, quan se sap amb qui es juga.

Hi ha uns homes que per sí, pel seu tarannà, ells mateixos es fan mal. Aquets homes, si són vostre enemic, deixeu-los fer, que quan més facin més mal es faran.

Tal com homes hi ha pobles que tenen la dèria de fer-se mal, tenen la follia de tirar pedres a la seva teulada. Si pobles com aquets els teniu com enemics, no hi aneu del braç, però, no els hi entranqueu llur acció, no fos cas que abans que la casa s'enrunés alguna pedra rebotés a la vostra teulada.

Amb l'enemic atacat d'aquesta malura establiu-hi l'aliança del silenci, de deixar-lo fer. Tots els nacionalistes confiem per la llibertat de Catalunya, en dos factors: un positiu, constructor; l'enfortiment de la consciència nacional; un altre negatiu, de desgavell; la pèrdua de seny de l'Estat enemic.

Està clar que del desgavell de l'Estat enemic ens arriba la coïssor a la carn; però hem d'aguantar, que aquest mal i aquesta coïssor es tradueixen en goig veure que l'enemic s'ensorra, és una manera de fer sacrifici per la pàtria.

L'aliança amb Espanya no ha d'ésser, ni la de l'Espanya gran ni la de l'Espanya petita, ha d'ésser l'aliança de, a Espanya, deixeu-la fer.

I després d'això, rieu, rieu amb la boca ben oberta amics bascs i gallecs, i el nostre riure encomaneu-lo a la vostra terra.

MARGENET.

GLOSSARI

El "Corro"

El succés, no ha tingut succés, *veritablement*.

Amb una mica de melangia hem de confessar-ho, perquè ens agradava. Ens agradava tant o més que aquelles apoteosis de la lluna sobre el mar (Pathé Films).

Ha sigut una fugacíssima visió, un meteor que ha durat tres nits. L'encant de tres nits d'istiu.

Es una malaltia colonial, importada en el bagatge rodamon d'un emigrant. I sots els plàtans maragadins a les nou del vespre del nostre promenoir s'ha desentrotllat amb un impetu astorador. Confessem amb un cert esglai que àdhuc hi ha hagut petites infeccions entre els nostres ciutadans; però o! desencant; una cadena, una fràgil cadena municipal tot just ha posan les coses en son lloc.

La supressió pot dir-se momentània d'aquesta pobre cadena que ferma d'una manera voluntariosa els sillons de ferro del passeig, ha sigut

l'origen d'aquesta malura d'istiu. "El corro".

El "corro" és la sublimació de tot un esperit de raça, és la concreció compacta d'una història amb descobriments d'Amèrica i tot.

No anem tan lluny potser: és un bocinet descolorit i manso de Castellana o de Retiro, inaccessible i suspiradors per aquesta pobre colònia, tarregada escampada a la pastura per províncies per l'Estat paternal.

El "corro" és tan genuí i castiç com l'insecte nacional d'Espanya i com el problema de les "responsabilitats".

Ja ho veieu. S'ha esfumat. Una brigada malestruga ha reaparegut amb les cadenes fugides suara d'una manera misteriosa.

Ens sap greu, perquè hi hauríem estudiat. Dels diversos aspectes comopolites de nostra rambla n'hem pogut copçar darrerament un de nou. L'aspecte d'un "zoco".

FLOC.

Paradoxa vergonyant

Hem acabat ja la campanya que en contra l'us de l'alcohol industrial en les begudes, ha emprès la Cambra Agrícola del Priorat, d'acord amb la unió de Vinyaters de Catalunya. Els que sense saber perquè, fórem designats per a portar a cap aital empresa, hem recorregut un per un tots els pobles del Priorat, i amb paraula humil, però sincera, hem fet vibrar l'ànima del poble. El resultat de la campanya ha sigut per demés falaguer, com era d'esperar; i és que quan un parla amb el cor a la mà, quan la paraula esdevé un vehicle fidel del pensament, la victòria que es persegueix, és indiscutible. Mes ara, ja s'ha acabat el tragí de la campanya; s'ha fet l'acte monstre de Falset, i ha cristallitzat en unes conclusions enèrgiques a tot ser-ho; la feina més difícil és ja enllestida i passada la flamarada tormentosa d'aquells dies, ha tornat ja la pau a l'esperit.

I aqueixa quietud que segueix indefectiblement a tot estat d'agitació, ve com anell al dit, perquè quiscun de nosaltres pugui classificar i fruir en el seu endintre totes les emocions que la coneixença tan íntima del poble hia despertat en nosaltres.

Els que, amarats d'un esperit de veritable abnegació, anàrem de poble en poble, érem—si més no—uns fervents enamorats de Catalunya, uns amants de la seva llibertat... perquè faltaria saber si una causa purament material com ho fou la qüestió *isolada* de l'alcohol industrial, hauria sigut motiu suficient perquè nosaltres, amants sobre tot de la tranquil·litat i del benestar de la llar i sense ànsies de notorietat, ens llencéssim de sobte al carrer. La visió de la misèria i la ruïna, la propera mort d'un bell recó de Catalunya, ens donà una vigoria per nosaltres insospitada.

La qüestió de l'alcohol industrial, deslligada per complet d'aquet sentiment de pàtria que fa esdevenir nobles fins les gestes més anarquitzants, no hauria portat a nostres llavis paraules tan fonament sentides; no hauríem assolit segurament un èxit tant sorollós.

Doncs ja sigui perquè aquest amor a Catalunya es reflexa espontàniament en totes les accions i fins deus portar-se escrit als ulls; o ja sigui també perquè l'element dinàmic dels pobles, l'element que és per un bé o per provocar un avenç és capaç d'una actuació decidida i fins d'un sacrifici, és l'element nacionalista; o por lo que sigui, el cert és que a quasi tots els pobles que vàrem visitar (sempre hi ha excepcions humanes), en veure'ns i sense que obríssim la boca per res, no va faltar quasi mai qui ens digués amb un to misteriosament alarmant... ¡No parlem de Catalunya! ¡Sobre tot no vos poseu a la boca la qüestió catalana! Aquesta era la compensació que obteníem en molts pobles a canvi del nostre sacrifici. ¡No parlem de Catalunya! Covards! i per què? Es diuen catalans i els fa por escoltar un himne de lloança a la seva terra!

Volfeu, a cas, que parléssim de les excel·lències del Govern de Madrid? Hauríeu preferit tal vegada que vos ponderéssim el digníssim comportament que el govern d'Espanya observa envers la pagesia catalana, no volguent fer complir de cap de les maneres la llei que prohibeix l'us de l'alcohol industrial en les begudes, i fent tractats de comerç amb França que tendeixen a iniquillar totes les manifestacions de la riquesa catalana?

I això ens ho deia la gent del Priorat, la gent del país de les muntanyes aspres i del vi fort. ¡I pensar que allí tot vos parla de Catalunya! les seves muntanyes venerables, el seu passat gloriós, el seu present de desventura, el seu esdevenir de mort... De totes les vexacions que ha sigut objecte la nostra pagesia, ningú, com els vinyaters del Priorat, ningú com aqueixos valents de la muntanya, n'ha sofert conseqüències tan horripilants.

El Priorat és, en tot, la imatge més viva de Catalunya, terra d'herois i de màrtirs...

I joh, paradoxa vergonyant! al Priorat no hi ha quasi cap nacionalista... Era enorme la gentada que s'aplegava a la plaça de la vila per escoltar els nostres mitings, i totes les parrafades en les quals s'apostrofava al govern i es ridiculitzaven les seves facècies, eren acollides per l'auditori amb els aplaudiments més entusiastes: en els rostres hi veieu aquella lluïssor de gent que es desperta, de gent que vol obrir els ulls a la realitat... Hauria sigut tan oportú parlar-los-hi de Catalunya! Ens era precis fer un veritable esforç per no parlar-ne... però ens havien dit abans que no en podíem parlar donat l'objecte que ens portava... i en pensar que moltes vegades, donat precisament l'objecte que ens portava, amb una sola paraula, hauríem fet més de 100 nacionalistes, presos de la més sana indignació, per tota rèplica, per tota protesta, no se'ns ocorria altra cosa que balucejar amb una certa amargor... ¡Quina llàstima! ¡Pobra gent!

Don Miquel Barceló, el gran patrici de felicitat recordança, quan vàrem perdre possessió de la Cambra Agrícola de Falset, ens digué, entre altres coses... Vosaltres faríeu una feina excel·lent, si amb una campanya per tots els pobles, podíeu assolir l'associació global de tots els pagesos del Priorat; sou joves, i si ho féu, jo vos asseguro l'èxit. Però, al meu entendre, D. Miquel Barceló, entre aquells sans guiatsges que seran en l'esdevenir el nostre nord, es va descuidar de recomanar-nos, que per assolir la victòria que tan de veras desitjàvem, era precis abans, mitjantant una lluita aferrissada, enderrocar els falsos Deu i foragitar d'aquestes terres del Priorat l'entutjós pantxacontentisme.

Gent d'Acció Catalana: el Priorat es ben despert i té sed d'idees. Allí la terra és erma, però és terra verge. Quan hagueu reposat un xic de les fatigues del vostre romiatge per les terres de Lleyda, aneu-hi tot seguit, que la lleure que hi sembrareu, jo vos ho asseguro, creixerà espèronosa.

Si la causa que avui el fa vibrar d'entusiasme estés inspirada en un íntens amor a Catalunya; si el neguit de Catalunya lliure campegés triomfant entremig del seu ideal de ceps i de vinya, seria el Priorat un dels baluards més preuats de Catalunya.

UN VINYATER DEL PRIORAT.

*Heu de donar a la pàtria
tot el que sou, tot el que te-
niu: el vostre cor, el vostre
braç, els vostres béns i la
vostre vida.*

*Xi ha qui ha dit que la nos-
tre llengua es aspra i llejta;
aquesta afirmació si le fa
un estranger es un cas d'ig-
norància; si la fa un català
es un sacrilègi.*

LAMMENAIS.

A. ROVIRA I VIRGILI.

ELLS!

Esser sotmès, vol dir estar sots un albir dominador. Però dins les diverses fases de submissió no hi ha dubte que s'estableixen espontàniament unes castes diferenciatives entre els homes.

Els dominats, n'hi haurà de resignats, n'hi haurà en revolta, n'hi haurà en diverses tonalitats de inconsciència.

Hi haurà, però, una mena d'aquestes gents que tenen encara pel flagell de l'amo un somriure de beatitut que hom no sap si atribuir-lo, a una decadència fisiològica però que de fet sembla que trobin simpàtic i sugestionant al dominador.

Porten alegrement a l'anca aquella marca infamant de l'esclavatge i compleixen d'una manera servil, aquelles ordres que ataquen fins la seva pròpia honra.

No tinguem la pretenció de que entre nosaltres no hi tenim aquestes varietats morfològiques. Dins de la nostra fauna ciutadana, i àdhuc consistorial, ens hi trobem mol ben assortits.

Anem capdellant aquest film tant gastat d'arguments i ens trobarem amb les imatges més inverosímils i denigrants. Es, per exemple, el regidor incult i semi-analfabet afiliat a una secta espanyola de marxants de vides. Es aquest abort horrible que amb la mateixa cara de satisfacció us sortejarà el fill, que entaularà negociacions amb l'invasor per raons de preferència de vies ciutadanes.

No sabem per què no prenen de nou la gramalla, aquella taca de sang que un rei d'Espanya els posà al pit tot junyint-los a un banc de galera. La sang al pit tindria ara un simbolisme tot radiant. Fóra la sang dels propis fills i la "hopa" del que ha de morir per la justícia humana.

Editarem aquest memorial de greuges pel dia de les responsabilitats, i el llençarem a la cara d'aquests homes grisos inextingibles, que es reproduïxen a la sombra com els bacillus més horripilants, i s'associen quan volen produir malalties execrables.

Llàstima que el dia lluminós que s'encengui aquella verdosa estrella, algun d'ells enarborarà en una fervida evolució la nostra bandera. Ara en els moments del cos a cos, ells ens delaten, uns tribunals especials ens jutgen i els nostres germans uniformats ens afusellen. Gràcies!

Diguem amb el mestre: Ressona el crit de foc i aixordadora li respon la descàrrega; l'home es mort i ben mort, però a l'idea, l'ha tocada cap bala?

BORGIA.

La Kermesse de l'Orfeo

En les nits dels dissabte i diumenge passat se celebrà al passeig de Pi i Margall la Kermesse que tots els anys organitza el nostre Orfeo Tarragoní.

Hi hagué una esplèndida il·luminació, artístics llocs de begudes, refrescs, dolços, etc., aixis com atraccions per esbarjo del públic nombrosíssim que hi assistí.

La cobla Principal de la Bisbal interpretà, amb l'art de sempre, les millors Sardanes del seu repertori, que foren ballades per centenars de patriotes tarragonins i belles damiselles.

Hom deia que uns senyors forasters volien impedir la Kermesse i desfer les valles que tancaven el passeig. Però no hi hagué incidents de cap mena.

Agraïm a En Josep Ventosa i Marqués, digníssim president de l'Orfeo, l'amable convit i les entrades rebudes.

Nacionalistes tanmateix!

Als Regidors nacionalistes de Tarragona:

Ningú ho diria que al nostre Ajuntament hi ha uns quants regidors nacionalistes. Els homes s'han de conèixer per les obres llurs, i val a dir que per la feina de catalanització municipal que realitzen, els regidors nacionalistes de Tarragona són gairebé inèdits. Ens dol, però és així.

Què fan aquests regidors nacionalistes, alguns dels quals, per llur joventut, haurien de sentir l'embranchida de l'ideal com un esperó irresistible? Nosaltres no volem ferlos l'agravi de suposar que tota idealitat ja ha mort en ells, o que les petiteses de la política local els han ofegat el noble i altíssim sentiment de Pàtria que duïen dins el pit. Però si que hem de fer constar el seu aturament, la seva apatia, la seva lassitud, en ço que ateny a la tasca de catalanització a què venen obligats com a regidors nacionalistes.

Tarragona camina una dècada enrrera, al menys, en qüestions de catalanisme. Tot aquí es troba retrassat. On anem a parar, doncs, si no s'aprofiten totes les esclertes que per la propaganda se ens obren? Cal una forta i assenyada intervenció en tots els ordres si volem incorporar la nostra ciutat a la normal ascensió evolutiva del nostre poble vers el cim de la llibertat cobejada.

L'Ajuntament és una trinxera magnífica de combat. Els regidors que, dient-se nacionalistes, no treuen de la seva intervenció municipal totes les aventatges possibles pel bé de la Pàtria, són culpables, pel cap baix, de pecat de deixadesa. I en qüestions de moral patriòtica, tots els pecats, fins els que no ho semblen, són greus. Aquesta mena d'inhibició en què semblen tancats els regidors nacionalistes de Tarragona, és, per tant, un lamentable pecat contra la Pàtria. Cal que se'n rentin aviat, si no els plau d'ésser assenyalats pels patriotes tarragonins com uns nacionalistes descolorits. I només hi ha una manera de rentar-se'n: substituïnt la lassitud actual per una coratjosa intervenció encaminada a treure la marca de l'esclau que en tants aspectes de la vida municipal ens pesa encara al damunt com una marca de foc.

Nosaltres hem vist amb tota la dolor de la nostra ànima com els regidors nacionalistes del nostre Ajuntament no han sabut o no han volgut evitar aquest estrall de caràcter artístic i espiritual que s'està produïnt en la riquesa arqueològica de Tarragona. Cau el tresor de les nostres muralles sota l'escomesa bàrbara del pic i del mall, i els re-

gidors nacionalistes ho comenten amb una inexplicable passivitat. Encara és hora que els regidors nacionalistes s'aixequin com un sol home davant d'aquest atac al nostre patrimoni arqueològic. Es que un pany d'aquestes glorioses muralles, que el sol de tants segles ha daurat, val menys per als nostres regidors nacionalistes, que una plaça d'escribent municipal o de moço d'escorxador? Per un troç de muralla que cau, la quietud, el silenci, per una miserable plaça d'escribent, la passió, l'impetu, l'entusiasme. On és el nacionalisme dels regidors nacionalistes? Perquè nacionalisme vol dir espiritualitat, i d'espiritualitat no en donen pas gaires proves aquests concellers de la ciutat que es diuen nacionalistes.

Cal, amics caríssims, que us reabilitateu d'aquest vostre actual quietisme. Cal que demostreu amb fets que estimeu la Pàtria. A la taula del cassinet, còmodament assentats en belles cadires de braços, és una delícia fer patriotisme. Ja és una mica més costós fer-ne als escons a on us han dut els vots dels ciutadans.

Volém, regidors nacionalistes, fer-vos més preguntes. Per què, mentre esbotzen les muralles, deixeu encara que s'acabi d'enrunar aquella capella del Miracle? Per què no exigiu el compliment d'aquell acord municipal segons el qual s'havia de restaurar el què de la capella fos restaurable? Tampoc aquestes coses us interessen? No us diu res el vostre cor de patriotes veient la dolorosa i lenta mort de les ruïnes venerables?

I encara unes quantes preguntes més. Com vàreu consentir que una subvenció de 500 pessetes per la Protectora no es fes efectiva l'any passat, essent cosa acordada com era? Passareu per la vergonya que les properes festes de Sta. Tecla siguin un model de provincianisme i de subjecció a un gust lamentable i fins, potser, foraster? Com us podeu empassar que tota la documentació interna de l'Ajuntament, així com les comunicacions de tota mena que s'adressen a entitats o a particulars, siguin escrites encara en una llengua que no és la de la nostra Pàtria?

Algun dia, potser, farem altres preguntes. Avui ens donaríem per satisfets si aquestes ens fossin contestades.

I ara, una darrera paraula. De nacionalista, se'n és o no se'n és. Que pensin els regidors en la responsabilitat que duen al damunt i en el deure que tenen de servir la Pàtria amb la seva actuació ciutadana.

Complint un deure

Tant el «Centre d'Acció Catalana» com EL CAMP DE TARRAGONA no podien mancar en les manifestacions de simpatia que tots els diumenges reb el company nacionalista Joaquim Delclós, empresonat per l'odiós llei de jurisdiccions.

El Concell Directiu del «Centre» i la nostra Redacció han designat al volgut amic En Joan Gols perquè en nom de l'entitat i del setmanari visiti al company empresonat.

Són cada dia més els que visiten a En Delclós, no són sols unes dotzenes d'amics, són centenars de patriotes, homes, infants, dones i damiselles que porten a la rexa que tanca el pres, la seva simpatia.

Gairebé totes les entitats nacionalistes de Barcelona li han palesat llur simpatia, i gran nombre d'entitats i periòdics comarcals han delegat amics que els representin en aquestes visites setmanals.

Per això nosaltres no podíem mancar-hi. Avui és En Delclós, demà seran altres, potser nosaltres

matixos, qui esperarà el diumenge per a rebre la visita dels amics. En Gols portarà al locutor i de la Presó Cel·lular tot l'afecte dels minyons tarragonins d'Acció Catalana, per l'amic caigut i tota la nostra fe en Catalunya.

La llum en el nostre camp

Una expedició patriòtica com la portada suara pels homes d'Acció Catalana per terres de Lleyda, serà l'esdeveniment insòlit que perdrà als aires del nostre Camp d'aquí poc temps.

La nostra comarca tacada horriblement, amputada en la seva part més viril de les gents del nostre camp, sotmeses i lligades eixorcament pel caciquisme, exercit en aquesta terra i protegit pels Govern d'Espanya, d'una manera poc comuna, sentirà les veus de la veritat dels nostres homes.

Cervesa DAMM embotellada i pasteuritzada per la casa BLANDINIERES es la millor

Una llum irradiant traspasarà per tot, i aquest troç de Catalunya Occidental que conserva encara aquell matí i aquelles colors romanes i que en els rostres de les seves gents s'hi veuen encare aquells trets puríssims que fan semblar d'un pagès un patrici, serà tota una vibració.

La paraula càlida dels apòstols d'Acció Catalana, farà renàixer potser en els llavis dels pagesos del Priorat, de la Terra alta de Gandesa i de la Ribera de l'Ebre, un cant, aquell cant que en la afàsia actual han oblidat per no cantar-lo, i que com en aquell camperal d'Esterrri d'Aneu eis farà rodolar alguna llàgrima perquè sentiran un nom de mare, d'una verdadera mare: el nom de Catalunya, que els han fet oblidar físicament, políticament i moralment.

Veus de fora

Constantí

El passat diumenge el chor constantinenc «Il·lustració Obrera», féu una excursió al poble de Salou, prenent-hi part 60 cantaires i 15 socis protectors.

Després de visitar la platja i les rogalies de Salou, se celebrà un gran àpat de germanor, fent-se després patriòtics parlaments pels senyors Gibert i Sanahuja, director i president respectivament, de la nostra entitat cantaire.

Acabat l'àpat, el chor cantà unes cançons del repertori a la plaça del poble, seguint ovacionades.

LLUIS FERRÉ.

Montblanch

Amb una gran festada ha sigut estrenada la font «Enrajolada», com vulgarment se l'anomena, per ésser, en el seu conjunt, una bonica decoració de mosaic amb motius bellíssims de rams de fruites. La esmentada font ha sigut construïda al portal de Bové.

A la inauguració hi assistiren les autoritats locals, essent benèdida pel senyor Rector de Sant Miquel.

Un cop benèdida, el senyor Batlle, En Joan Poblet, en féu ofrena al poble, exposant el seu desig de què en lloc d'anomenar-se-la per la font «Enrajolada», se li digui la «Font de la Fruita», prenent motiu de la seva escaient decoració, i, a més a més, per la bellesa del llenguatge, ja que s'escau poder-li donar un nom exquisit i deliciós.

Després del parlament del Batlle, aquest féu brollar l'aigua de la font, convidant als assistents a refrescs preparats expressament i ja amb la nova aigua.

Una traça finalitzà l'acte. La simpatia general que té capta da el Sr. Poblet entre les gents de Montblanch per les seves obres, ha sigut ratificada un cop més per la millora d'embelliment introduïda, essent la novetat de la nova font i potser el bon gust que respira en la seva construcció, que fa que la gent dels punts més distants de la vila acudeixin a ella com si l'aigua realment fos millor que en les altres.

TLL.

ara llueixen uns seients nous de trinca que fan goig de veure i ganes d'enmandrir-s'hi.

Què ha passat? ¡Bah! cap miracle, gireu la vista enrera i veureu que lo que ha passat són les eleccions.

¡Ah, vetaquí, és el pagano el que ha fet el miracle! És el candidat de quota, que ara paga ell, però que després farà pagar a l'altre pagano a l'Estat. Igual igual que aquell tipus de diputat cunero que ahir tant maleïem. Així també en tindriem nosaltres de mobles.

Envegeta, no més que envegeta.

A la darrera sessió de l'Ajuntament fou presentada una proposició demanant l'abandó del Marroc.

El Sr. Cabré tingué la sort de saber-hi fer lliscar entre mig una paraula, per no dir-ne entremaliada diguem-ne dubitativa: Que el Govern hi dongui solució.

Els nacionalistes, menys el senyor Gelabert, si enganxen els dits i admeten que solució pot ésser també abandó, ¡vaja badocots!

El que verament volem aquí és que deixin en pau els moros, per que tenen dret a estar en pau i tranquil·litat. I contat pel cap de la conveniència pròpia ço que es vol, és que als nostres fills els deixin lliures de l'amargor de l'haver de vessar sang d'altre tot explicant la pròpia.

Vaja senyors registadors nacionalistes, que sou ben bé badocs.

En una d'aquestes tardes d'agost que al donar el tomb pel passeig de Pi i Margall sembla que la platja ens crida, ens arriquem a passar la polseguera del camí i a arribar-nos-hi. En ésser a la punta del Miracle ens asseiem a reposar una estona. Són quarts de cinc. De sobte oim cops de fusell Maüsser i les bales xiulen ben prop de nosaltres. Es tracta de dos militars que han plantat un blanc i passen l'estona tirant-hi. Què hi fa que sigui l'hora que els pacífics ciutadans aprofitem per anar a esbargir-nos? Per alguna cosa és l'exèrcit el *brázo fuerte del Estado ante el Pueblo*, com afirmava el fiscal militar en un dels darrers concells de guerra.

Dels programes de mà d'una passada cursa espanyola de braus:

“AVISO.—Se recuerda al público la observancia de los artículos 5, 6, 7, 8, 10, 27, 28, 38, 40, 71, 98, 101, 102, 104, 105, 110 y 113 del Reglamento de corridas, que hacen referencia a los derechos y deberes de los espectadores.”

Se tendrán vigentes las demás notas y observaciones de costumbres establecidas para esta clase de espectáculos.”

Ja veuen si es difícil ésser espanyol castiç, però el que es veu que és molt més difícil a Espanya és reunir uns quants centenars de persones ben educades.

Un grup de senyors, variadament forasters, associats amb algun pobre diable d'aquí, han constituït una societat filarmònica-política amb el fi de donar concerts de sarsuela gran i petites audicions fragmentàries de «La Canción del Soldado».

Esperem que els bons tarragonins reaccionin i es decideixin a constituir una societat filarmònica tarragonina i per tant catalana i per tant europea. I prou per avui.

Hem sapigut oficiosament que la Comissió de l'Orfeo que visità a l'Alcalde preguntant-li el permís per a les audicions de sardanes a la Rambla, en plàcida conversa s'insinuà la conveniència de no molestar a distingides personalitats, algunes de les quals firmaren una instància en sentit contrari.

L'Orfeo, per raons que suposem de botigueta, accedí voluntariosament, amb la mateixa badoqueria ingènita amb que edità els programes de les festes passades.

Sentíem una altra vegada ésser més crus en els nostres atacs, a la patriòtica institució tarragonina.

Per la nostra banda quasi podríem adelantar-los que a aquestes turpituds s'hi contesta amb una exigència a la Comissió d'Higiene perquè desinfecti algunes antares de les Rambles, al mateix temps que s'exerceixi una doble vigilància per llocs on hem de passar tot cordant-nos l'americana.

ESPORTS

Futbol

El passat dia 15, festa major de Vallmoll, es traslladà a aquest poble el primer equip del nostre «Tarragona F. C.» per a disputarse amb el «Valls Deportiu» una formosa copa ofrenada pel Sindicat Agrícola.

El partit que fou portat a gran tren, començà molt igualat, donant ocasions repetides a en Roca per a obsequiar al públic, que era nombros i selecte, amb jugades de sa marca.

Acabà el primer temps a zero gols i a uns quinze minuts del segon, la davantera del «Tarragona», rera una bonica combinació, obté el primer i únic gol de la tarda, seguint després el partit dur a no poder més.

Com desgraciadament, va fent-se ja normal, no faltaren incidents amb què matitzar el partit; en la primera part i a causa de que un espectador féu traveta a un jugador tarragoní que avençava amb l'esfèric, el públic invadí el camp de joc, repartint alguns presents, repetint-se aquesta invasió al camp i efectes consegüents en la segona part, després del gol que donà la victòria a l'equip roig-negrè, donant lloc a que el «Valls Deportiu» abandonés el joc quinze minuts abans d'acabar.

L'equip guanyador de la copa estava format per: Roca, Virgili, Inglés, Cendrós, Solé, Porqueres, Avià, Samà, Forés, Creus i Arbiol.

IRIGOVEN.

En la assemblea dels Clubs de Futbol d'aquesta província que es celebrà el dia 12 del present mes, en la qual debia elegir-se el nou Comitè provincial, aquest quedà compost de la següent forma:

President, Gimnàstic F. C.
Sots-president, Vilafranca F. C.
Tresorer, Valls Deportiu.
Secretari, Tarraco F. C.
Comptador, Ibèric F. C.
Vocals, C. D. Sitjeta i U. S. Reddis i Vocal delegat, U. S. Torredembarra.

Segons acords presos aquell dia, els equips seran distribuïts en tres grups: el primer el Reus, Sitjeta, Vilafranca i Gimnàstic, que passen al grup B. de 1.ª categoria; els restants, segons l'estat i dimensions dels respectius camps de joc.

El proppasat diumenge marxà envers Melilla, el nostre benvolgut company i corajós jugador de l'equip del Gimnàstic en Creu Casas.

Nosaltres li desitjem de tot cor que la bona sort l'acompanyi arreu on vagi d'aquelles odioses terres, esperant que prompte el poguem veure entre nosaltres.

Natació

El proppasat diumenge quedà fondejada enfront el viver que està enciat prop el Club Nàutic, la caseta Club que ha de servir d'hostatge a

la secció de natació d'aquella societat.

Creiem que ha sigut bona la pensada del Consell directiu de l'esmentada secció en volguer aplaçar les festes de la seva inauguració per les pròximes de Santa Tecla, nombre que cooperarà en l'enomenada d'aquestes.

Ens hem assabentat de la grandiositat que volen donar a la data de l'inauguració de l'esmentada caseta Club, el que ve treballant sense treva l'esmentat Consell directiu perquè superi amb tot a les que fins ara s'han celebrat en nostre port.

Com sigui que sempre la reserva és obligada en aquests cassos, per avui deixem d'esmentar quelcom que ja donaria idea, a nostres benvolguts lleigadors, de lo que serà, però prometem fer-ho seguidament tan prompte estem autoritzats.

ESTROPADA.

NOVES I COMENTARIS

Una comissió de la Cambra de Comerç i de l'Ajuntament de Tarragona anà la setmana passada a Barcelona a presentar el plec obtant al concurs per a la concessió d'una Escola de Comerç.

Així mateix gestionaren que sigui modificat l'horari actual de trens.

En aquests últims dies han sortit de la nostra ciutat cap al Marroc gran nombre de soldats de les nostres comarques.

Amb ells hi ha bons amics nostres que amb dolor deixen la terra i la família.

Nosaltres els veiem marxar amb l'amargor de sempre.

La Mainada

EL MILLOR PERIÒDIC PER ALS INFANTS DE CATALUNYA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

A Catalunya . . . 7'50 Ptes. any
A Fora 13'— " "

Als infants que ens trametin cinc noves suscripcions, els servirem, de franc, la seva

Segons rumors sabem que per al concurs de bandes de les festes de Sta. Tecla, s'ha inscrit la flamant i ja famosa banda de Belltall «Els Trempats».

Felicitem al Sr. Tapias.

Ha sigut contractat el «Ball de bastonets» per a pendre part en les festes de Sta. Tecla.

Ja no falta tot.

El passat diumenge estigué a Tarragona el nostre volgutíssim director i amic N'Antoni Rovira i Virgili.

El carrer de Sant Francesc sembla talment una carretera de les de l'Estat espanyol de tanta pols com hi ha, sense que ningú es preocupi d'evitar-ho.

El troç de la plaça d'en Prim que està junt a l'església de Sant Joan, està plé de la brutícia que hi deixen els obrers que dinen en aquell lloc. Estaria bé que es fes escombrar i que no es permetés llençar-hi les desferres del menjar.

A més per a passar per aquest lloc s'han de fer tota mena d'equilibris, doncs hi ha veraders barrancs i tota mena de clots. No estaria malament que algú s'ho mirés i s'hi posés remei.

N'Adolf Iglesias, president de la Comissió organitzadora de les festes que el dia de Sant Ramon han de celebrar-se a la plaça de la Font, ens ha remès un bell programa en català i ens convida a tots els actes d'aquell dia.

Molt agraïts de l'atenció i prometem assistir-hi.

Al nostre amic i selecte col·laborador En Josep M.ª Casas de Muller, ha sigut adjudicada la Flor Natural en els Jocs Florals celebrats a Gràcia (Barcelona).

Es un nou lloer que premie a l'amic el seu entusiasme per les belles lletres catalanes. Nosaltres el felicitem efusivament.

PER ALS NENS

raquítics

Les mares que vulguin tenir els seus fills bons i forts, deuen donar-los

FOSFANOL VIAN

elixir agradable que al mateix temps fa augmentar la gana, reforça els ossos, cura l'anèmia, raquitisme, debilitat nerviosa i evita la tuberculosi

De venda: Farmàcia i Laboratori EL SIGLO, Sant Pau, 33, davant Mendizábal

En la tarda del diumenge vinent, el president de la Diputació de Barcelona, senyor Vallés i Pujals, donarà una conferència al teatre principal de Montblanch, desenrotllant el tema «Mentre Espanya devalla»...

L'idea de l'Estevet de que es celebrà a Catalunya un Congrés de la Premsa nacionalista, ha sigut acollida ja per un gran nombre de publicacions nacionalistes. Totes elles d'adhereixen fervidament al projecte i palesen la seva fe en els grans profits que poden treure per la nostra premsa nacional

Bosses i Gorres

per a bany, cinturons, moneders per a senyores i senyors, del país i americans, les ha rebut la

Casa COCA

COMTE DE RIUS, 7

PREUS DE FÀBRICA

El diumenge que ve, dia 26, hi haurà en el districte de Granollers l'elecció de Diputat a les Corts de Espanya.

Lluitaran en Torres de la U. M. N. i en Trias de Bes, regionalista.

Dimarts passat es reuní la Comissió Provincial, havent-se resolt els assumptes pendents.

Correspondència

D. G. Barcelona.—Prenem nota de l'adresa.

R. S. B. Capsanes.—Les notes setmanals les necessitem els dimarts.

J. J. Blancafort.—Enviarem últim número a Blancafort. Prenem nota de lo que dieu.

TORRES, VIRGILI I CARBÓ.—IMPRESSORS SANT FRANCESC, 14.—TARRAGONA

VARIA

De tant en tant, a l'acera de les capelletes de la nostra rambla, hi veureu una trasmudança i renovació de mobles que fa goig de veure.

Passen un dia, i a una de les capelletes, hi veieu uns seients humils i usats. Hi passeu un altre dia i us adoneu que ja hi ha hagut un canvi;

AGENT DE LES EMPRESSES MARITIMES
Navigazione Generale Italiana
LA VELOCE
 SOCIETA ITALIANA DI SERVIZI MARITTIMI
 AGENT DE DUANES APODACA, 8 TARRAGONA TEL. 527 CONSIGNATARI DE VAIXELLS

AGENTS
CARBÓ & C.^a
 TARRAGONA

Local d'exposició i vendes
 Rambla St. Joan, 63. - Telèfon 504

 Rebaixa de 250 pessetes en tots els models

 TURISME 3.575 PESSETES

 Vendes a PLASSOS si es desitja

Casa LLANAS

PARAIGÜES, VANOS, ARTICLES
 D'OBSEQUI I OBJECTES D'ART

COMTE DE RIUS, 26.-Telèfon 502

OLIS D'OLIVA PEDROL

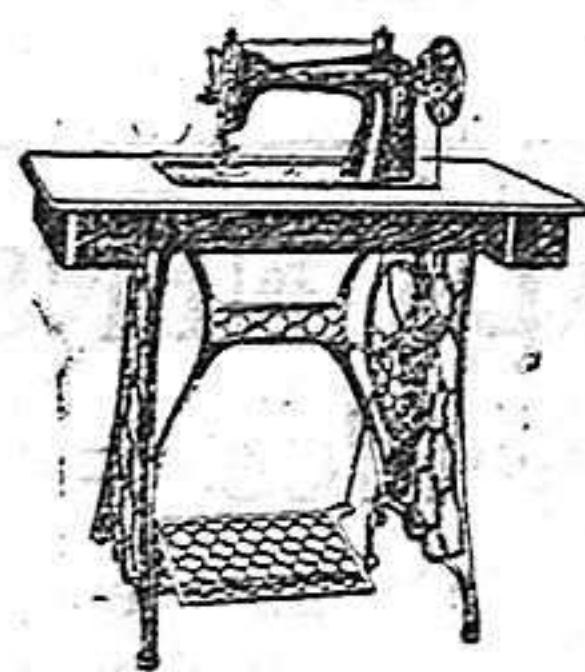
CLASSES VERGES PER A TAULA. - UNIC
 DIPOSIT PER A LA VENTA AL DETALL

FORTUNY, 13. - TARRAGONA

CLÍNICA I CONSULTORI
 per a les malalties de la dona, cirurgia operatòria i parts.
 Aplicació del 606. - Electroteràpia

Dr. Rabadá

CONSULTA: De 10 a 12 i de 5 a 7 Telèfon 251 RAMBLA S. JOAN, 90 TARRAGONA

MÀQUINA DE COSIR I BRODAR
HEXAGON
 BOBINA CENTRAL

Al comptat. . . 55 duros
 A plassos . . . 65 "

Exposició i vendes: SALVADOR FORCADELL, Unió, 9.-Telèfon 457 TARRAGONA

Taller de reparacions DE MAQUINARIES

Especialitat en automòvils

Prensa per a massissos

Accessoris i peces de recanvi

STOCK DUNLOP

Alfons Sastre i Piqué

Reial, 30, bis
 TARRAGONA

CELLER MASALLES

VINS I OLIS DE COLLITA PROPIA

SERVEI A DOMICILI

Rambla Sant Joan, 26. - Telèfon 668

Anuari dels Catalans
 ANY 1923

Publicació il·lustrada de propaganda nacionalista. - Text escollidíssim. - Conté enguany, entre altres treballs, La literatura Catalana antiga, per L. Nicolau d'Oliver; Història del catalanisme, per A. Rovira i Virgili; La poesia catalana moderna, per Tomás Garcés

Preu: 2 Ptes.

DE VENDA al Centre d'ACCIÓ CATALANA de Tarragona
 August, 11, principal

Suc de raïms sense fermentar (sense alcohol)

MOSTELLE (RAIMOST)

El Vermut més higiènic

Un excel·lent refresc

El millor aliment en les malalties i convalescències

Rafel Escofet
 TARRAGONA

Celler IDEAL

VINS DE TAULA SUPERIORS
 BLANCS I NEGRES

DE LA

Canonja, Secuita i Priorat

OLIS, LICORS I XAMPANYS

DE LES

MILLORS CLASSES

SERVEI A DOMICILI

11, August, 11.-Telèfon 577

Història Nacional de Catalunya

per

Antoni ROVIRA

i VIRGILI

Cinc grans volums amb nombrosíssims gravats

Suscripció per quaderns y per volums

Edicions Pàtria: Diputació, 95. - Barcelona

Està a la venda el primer volum, i el mes que ve es posarà a la venda el segon

RESERVAT

RESERVAT

JA SOU DE L'ASSOCIACIÓ PROTECTORA DE L'EN SENYANCA CATALANA

Dr. FONT i CABOT

METGE-OCULISTA

EX-DIRECTOR DE LA CONSULTA DE OPTALMOLOGIA EN EL DISPENSARI DEL SAGRAT COR DE JESÚS DE BARCELONA

De 10 a 12, de 3 a 4 i a hores convingudes

Rambla Sant Joan, 58 TARRAGONA

LLET CONDENSADA

EL PAGÉS

Es la millor

S. A. INDUSTRIA LLETERA-BARCELONA